

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010302
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010302.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX v C., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 27.3.2023, sp. zn. 35PP/11/2023, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8.6.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením zo dňa 27.3.2023, sp. zn. 35PP/11/2023, podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) a § 66 odsek 1 písmeno a), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) zamietol žiadosť odsúdeného A. B. (ďalej len „odsúdený“) o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 2T/73/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/36/2018.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že vykonaním zo zákona určenej časti trestu splnil odsúdený formálnu podmienku na podmienkové prepustenie, zároveň vo výkone trestu preukázal polepšenie a tak splnil aj jednu z dvoch materiálnych podmienok, avšak súčasne nespĺňa druhú materiálnu podmienku.

K splneniu prvej materiálnej podmienky okresný súd uviedol, že z hodnotenia odsúdeného vyplýva, že počas výkonu trestu bol raz disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol, je pracovne zaradený a jeho pracovná morálka je hodnotená kladne, odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania a jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Na základe vyššie uvedených skutočností okresný súd dospel k záveru, že odsúdený svojim správaním a plnením si svojich povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, okresný súd konštatoval, že táto u odsúdeného splnená nebola, pretože zjavné kriminálne sklony odsúdeného počas pobytu na slobode neumožňovali okresnému súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Okresný súd vychádzal z tej skutočnosti, že odsúdený už bol v rokoch 1997 až 2006 štyrikrát súdne trestaný za druhovo rôznorodú trestnú činnosť (lúpež, vydieranie, ublíženia na zdraví, krádež, výtržníctvo, porušovanie domovej slobody, marenie spravodlivosti). Išlo síce o odsúdenia s výrazným časovým odstupom od posledného odsúdenia za skutky z roku 2014, ale odsúdený už bol dvakrát podmienkovo prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, napriek tomu sa následne dokonca aj počas skúšobnej doby podmienkového prepustenia opakovane dopustil ďalšej závažnej trestnej činnosti. Odsúdený v minulosti 3-krát vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, z dvoch bol aj podmienkovo prepustený, no ani predchádzajúce odsúdenia a ani opakovaný výkon trestu odňatia slobody nevedol u neho k naplneniu účelu trestu pokiaľ ide o jeho nápravu a prevýchovu, na odsúdeného nemal žiaden podstatný

vplyv čo do motivácie na zmenu v jeho správaní, nakoľko sa po vykonaní trestu, resp. opakovane v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Páchanie trestnej činnosti u odsúdeného nie je len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť. Keďže odsúdeného ani predchádzajúce podmienené prepustenia nemotivovali k vedeniu riadneho života, lebo sa v plynúcej skúšobnej dobe opätovne dopustil trestnej činnosti, okresný súd dospel k záveru, že odsúdený spôsobom svojho doterajšieho života neposkytuje garanciu vedenia riadneho života a nezmierňuje obavu z páchania trestnej činnosti.

Po vyhlásení napadnutého uznesenia sa prokurátor vzdal práva podať sťažnosť a odsúdený si ponechal lehotu na podanie sťažnosti.

Odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jozefa Madeja písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 30.3.2023 proti napadnutému uzneseniu podal sťažnosť, ktorú odoslal na prepravu dňa 29.3.2023. V odôvodnení sťažnosti uviedol, že má za to, že boli splnené tak formálne ako aj obe materiálne podmienky pre podmienené prepustenie. K druhej materiálnej podmienke uviedol, že ku skutku sa od začiatku priznával a úprimne ho oľutoval. Minulosť zmeniť nevie, ale po prepustení bude viesť riadny život poukazujúc na to, že pred posledným odsúdením pôsobil ako komunálny poslanec, má rodinné zázemie a jeho manželka ho zamestná vo svojej prevádzke ako kuchára. Odsúdený poukázal aj na aktívnu spoluprácu s políciou pri objasňovaní závažnej trestnej činnosti. K sťažnosti odsúdený doložil posudok farnosti D. E., z ktorého vyplýva, že s rodinou navštevuje bohoslužby, vystupuje príjemne a zodpovedne.

V doplnení sťažnosti zo dňa 4.5.2023 odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že okresný súd sa nevysporiadal s pozitívnym hodnotením riaditeľa ústavu, nezohľadnil silné rodinné zázemie odsúdeného a príslub budúceho zamestnania. Ďalej odsúdený namietal, že okresný súd nezohľadnil aktuálne poznatky o odsúdenom a jeho správaní vo výkone trestu, ale prihliadal len na trestnú činnosť, ktorej sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia aj napriek tomu, že to bolo takmer pred 20 rokmi. Taktiež poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 509/2022.

Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti nevyjadril.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 odsek 1 Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Tr. por., preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosť bola podaná voči rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná, podala ju osoba oprávnená - odsúdený a v zákonom stanovenej lehote. Zároveň preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil aj to, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienené prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že v zmysle § 66 odsek 1 písmeno a) Tr. por. odsúdený vykonal polovicu uloženého trestu odňatia slobody, a to dňa 26.3.2023.

Okresný súd správne vyhodnotil, že správanie odsúdeného vo výkone trestu preukazuje jeho polepšenie tak, ako to vyplýva z hodnotenia riaditeľa a tak spĺňa jednu z dvoch materiálnych podmienok v zmysle § 66 odsek 1 Tr. zák. Pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej podmienky, okresný súd správne a v súlade so zákonom dospel k záveru o tom, že žiadna z objektívne zistiteľných skutočností nedáva dostatočné záruky na to, že v prípade prepustenia na slobodu odsúdený bude viesť riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane. Takéto očakávanie nie je reálne, pretože odsúdený bol v minulosti 4-krát odsúdený, z toho tri krát na nepodmienený trest odňatia slobody, z ktorého bol dvakrát podmienené prepustený, pričom v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia sa opakovane dopustil ďalšej trestnej

činnosti, pričom na tieto okolnosti bolo potrebné prihliadnuť hoci od týchto odsúdení uplynul dlhší čas. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený už v minulosti mal možnosť preukázať, že vie viesť riadny život, avšak počas doby, kedy bol na slobode, prejavoval opakovane sklony k páchaniu trestnej činnosti.

K sťažnostným námietkam odsúdeného treba uviesť, že posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Je pravdou, že predchádzajúcej trestnej činnosti sa odsúdený dopúšťal s výrazným časovým odstupom od posledného odsúdenia, a v to rokoch 1997 až 2006, avšak bolo potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že odsúdenému bol trest odňatia slobody, ktorý aktuálne vykonáva, pôvodne ukladaný ako podmienený, teda bolo zohľadnené, že predchádzajúcej trestnej činnosti sa odsúdený dopustil pred dlhším časom, čím bola odsúdenému daná šanca v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia preukázať, že výkon predchádzajúcich nepodmienených trestov odňatia slobody mal na neho výchovný účinok, a že výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody na jeho nápravu nie je nevyhnutný. S poukazom na skutočnosť, že výkon pôvodne podmieneného trestu odňatia slobody bol odsúdenému dňa 29.4.2021 nariadený, teda bolo rozhodnuté, že v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia nevedol riadny život a preto trest odňatia slobody vykoná, nesvedčí prihliadnuc na toto aktuálne správanie sa odsúdeného počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života v prípade podmieneného prepustenia. Na rodinné zázemie, zamestnanie a dodržiavanie právnych predpisov mal dbať odsúdený počas podmieneného odsúdenia, na čo evidentne nedbal, keďže mu bol výkon pôvodne podmieneného trestu nariadený, preto nie je dôvodné očakávať, že tieto okolnosti budú vplyvať na vedenie riadneho života odsúdeným v prípade podmieneného prepustenia. Krajský súd ešte dodáva, že odsúdený si bol existencie rodinného zázemia a možnosti zamestnať sa vedomý aj počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, napriek tomu ho tieto okolnosti neodradili od nevedenia riadneho života, a preto tieto tvrdenia odsúdeného nie sú dostatočne spôsobilé rozptýliť obavu z toho, že by v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu nepokračoval v trestnej činnosti, lebo jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti rôzneho druhu a k protiprávnemu konaniu sú zjavné, a to nie len z jeho dávnejších odsúdení ale aj z jeho správania počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, ktorá bezprostredne predchádzala výkonu trestu.

K argumentu odsúdeného o jeho pozitívnom hodnotení počas výkonu trestu treba dodať, že toto je predpokladom splnenia prvej materiálnej podmienky, pričom na posúdenie skutočnosti, či od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, treba zhodnotiť aj predchádzajúce správanie sa odsúdeného na slobode a teda mimo sprísnených podmienok výkonu trestu.

K odkazu odsúdeného na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 509/2022 krajský súd uvádza, že u odsúdeného súdy nezohľadňovali pri predpoklade vedenia riadneho života len povahu a závažnosť trestnej činnosti, a taktiež primerane prihliadli na hodnotenie odsúdeného riaditeľom ústavu. Okrem toho okolnosti citované v uvedenom náleze nie sú zhodné so situáciou odsúdeného.

Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Treba zdôrazniť fakt, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje žiadny právny nárok. Podmienené prepustenie je odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, teda, že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti a správania sa počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia.

Záverom krajský súd pripomína, že na to, aby mohol byť odsúdený podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle § 66 odsek 1 Tr. zák. okrem formálnej podmienky súčasne spĺňať aj dve materiálne podmienky a to, že svojim správaním vo výkone trestu odňatia slobody preukázal polepšenie a zároveň je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený súčasne nespĺňa obe materiálne podmienky (spĺňa len jednu z nich) a preto okresný súd správne a v súlade so zákonom rozhodol, keď jeho žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Keďže krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie, resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.